Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial 3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format
Adapt — remix, transform, and build upon the material

ՀԱՆԳ. ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ Գ. ԱԲԳԱՐԵԱՆԻ

ԿՏԱԿՆԵՐԸ

Թարգմանեց
ԵՂԻԱ Ա. ԵՂԻԱՅԵԱՆ

Նոր-Ջուղա
Տպարան Ս. Ամենափրկչեան Վանուց
1926 Թ.

ՅԱՌԱՋԱԲԱՆ ԹԱՐԳՄԱՆՉԻ

1836 Թուականի հասարակական ժողովը. Տանց. ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ Գ. ԱԲԳԱՐԵԱՆԻ Անգղիերէն լեզուով կազմած կտակների Թարգմանութիւնը հաւանելով էանկան՝ այդ պաշտօնականութիւնը յանձնեց ինձ. Նկատի առնելով, որ համայնուցեալն իւր կենդանութեան ընթացքում օրինական է համեմատ անցեալ ամենիների մի մասը ժամանակի պահանջի համաձայն, յաւելացրած պէտք կրկնաուած գծերով փոփոխութեան ենթարկելու, ուստի ես աշխատեցի զօրծադրելի կէտեր միայն ՚ի մի պատաւորելով Հայերէնի փոխադրել, յուսալով որ այսպէս հետագայիւ հասարակութեանը բաւարարութիւն տուած ՚կը լինիմ.

ԳԼՈՒԽ Ա.

ՀՐԻՏԱԿՆԵՐ

Կալկաթայի «Արգար եւ Ընկերութիւն» յայտնի վաճառական տան անդամ Յարութիւն Գրիգոր Արգարեանը կենդանութեան օրերում աւանդայանձնած է Բէնգալայի Օֆֆիշիըլ Թրըսթը 1) մօտ, իւր կազմելիք աւանդների փոխարէն, հաւասար քանակութեամբ 3½ % տոկոսաբեր Պետական Խոստմնագրեր կամ Արժեթղթեր։

Այն արահովաթղթերն Օֆֆիշիըլ Թրըսթին պահելու է իւր մօտ 'ի յիշատակ աւանդատուի կնոջն և աղջկայ՝ «Մէրին Արգար եւ Մէրի Գրիգոր Արգար Աւանդից գումար» անունով. նոյնպէս և 'ի յիշատակ նորին հօրեղբօրը՝ հանգ. Յարութիւն Արգարեանի, որա կնոջը՝ Կատարինէի և նրանց զաւակների. Մնացածը՝ հանգ. Գրիգորի և Խոջաթաւնի. Եղբայրների՝ Ղազարի և Յովհաննէսի. Քոյրերի՝ Աննայի, Մարիամի և Եղիսաբէթի. Փեսայի և աղջկայ՝ Յովսէփ և Խոջաթաւն Մատթէոսեանների։

Նաև 'ի յիշատակ Սիմէոն և Եղիսաբէթ Սաքփաննեան ամուսինների և նրանց զաւակների։

Յիշեալ աւանդները յատկացնելով այնտեղ բարեգործական նպատակների՝ 'ի նպաստ Կալկաթայի և Նոր-Ջուղայի, ուր որ գործադրութիւն հրատարակոյ ժամերց յետոյ՝ որա ցուցադրած որոշումների համաձայն։

---

1) Official Trustee՝ Բնգալայի Կառավարական կամ Պետական Աւանդապահ։

ԶՍՍՌ-Арм ССР
А. Мясн

ԳԼՈՒԽ Բ.

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎ

Յանձնախմբի ընտրութիւնը կայանալու է հետեւեալ կերպով

1. Առ նուազն 21 օր առաջ՝ Առաջնորդը կամ նրա Փոխանորդը, յայտարարելու է ժողովի թուականն և օրակարգըն, որին պիտի ներկայ լինեն Նոր-Ջուղայի և մօտակայ գիւղերի Հայոց ուղղափառ Եկեղեցուն պատկանող արական սեռի չափահաս անդամները։

2. Ընդհանուր ժողովին պիտի նախագահէ Առաջնորդը կամ Փոխանորդը, սեղանի վրայ ունենալով հրաւէրների պատճէնը և նախընթաց տարուան հաշւեցուցակը։

3. Յանձնախմբի անդամները լինելու են Նոր-Ջուղայի և գիւղերի պատուաւոր անդամներից։

4. Յանձնախմբի անդամները պաշտօնավարելու են առանց վարձի և թոյլատրելի չը պիտի լինին ուղղակի կամ անուղղակի օգուտներ քաղել աւանդներից և որոնց հետ ըստ կարելւոյն խնայողաբար և բարեխղճաբար պիտի վարուեն։

5. Յանձնախմբի անդամների թիւն 9-ից պակաս և 12-ից յաւել չի կարող լինել, որոնցից 2-ը լինելու են հոգեւորականներ և 2-ը գիւղական ներկայացուցիչներ։

6. Յանձնախմբի պաշտօնավարութեան ժամանակաշրջանը լինելու է 3 տարի։

7. Հրաժարուած անդամի փոխարէնը կարող են ընտրել մնացեալ միւս անդամները։

8. Յանձնախմբին անմիջական յարաբերութեան մէջ է մտնելու Օֆիշիըլ թրըսթու հետ, և ժողովների մէջ որևէ որոշում չի կարելի կայացնել երբ ներկայ եղող անդամների թիւը 5-ից պակաս լինի։

9. Ժամանակամիջոցը լրացրած անդամները վերընտրելի չեն լինելու յաջորդ տարւան մէջ, սակայն անհրաժեշտութեան դէպքում՝ թէեւ 1/3-ը միայն կարող է վերընտրելի գտնուել։

10. Յանձնախումբը միշտ պէտք պատրաստ լինի պէտք եղած տեղեկութիւնները հաղորդել իրեն դիմող անձ է անհատին, եւ ի հարկին՝ յարուցած քաղաքներէ անձին ու անձին։

11. Ժամանակամիջոցը լրացրած Յանձնախումբն ընդհանուր ժողովին առաջ է դնելու այլ եւ այլ աւանդներէ ելեւմտից հաշւեցուցակը՝ բացատրութիւններով հանդերձ։

12. Ընդհանուր Ժողովը հաշւետուութիւն ժամին է ընտրելու Յանձնախմբի հաշիւները քննելու, իսկ պարտաւորութեան դէպքում Ամենապատիւ Առաջնորդի խորհուրդը կամ նրա ներկայացուցչութիւնը Առաջնորդի թելադրութեամբ պէտք քննարկէ այդ պարտականութիւնը եւ նրան ամփոփը պէտք լինի եւ վերընտրել ամէն տարի։

13. Տարեկան Ժողովները կայանալու են 30 Յունւարին՝ կանոնադրութեան հաշւետւութիւնների կողմից, որոնք պէտք ներկայացնեն ընդհանուր ժողովին, որ կայանալու է ամէն տարի նոյն օրը։

14. Յանձնախումբը ներկայացնելու է նաեւ իւր անցեալ տարւան գործունէութեան տեղեկագիրը, որը հաշւեցուցակի հետ միասին դրւելու են ընդհանուր ժողովի առջեւ է վաւերացւում, եւ որանց պատճէնները նախագահը ղրկելու է [illegible] որպէս զի նա եւ իւր հետեւեն յաջորդ տարւայ ամենայն Յանձնախմբի գործերին։

15. Համապատասխանութեան ամէն մի անհատ իրաւունք ունի ամեն ժամանակ Յանձնախմբի հաշիւները վերաքննութեան ենթարկելու եւ երբեք անօրէն գործադրած կամ ուրիշ ընկերոջ օրէնքը պէտք հանել։

16. Տարեկան հաշուեհաշիւը, առաջարկած հաշուետուներին կազմել, նախագահ և գանձապահութեան ստորագրութեամբ։ Ցանկը նախատեսը, որպէս տարի ստորագրէ և ներկայէ և հաշ հաշուաքննութեան մէջ։

ԳԼՈՒԽ Գ.

ԲԱՐԵԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆՔ Ի ՆՊԱՍՏ ԿԱԼԿԱԹԱՑԻ

Հրեալ 16 Փետր. 1910 թ. 70000 Ռուփի

(225000 Ռուփու մի մասը)

Սոյն գումարի համար Օֆֆիշըլ Թրըսթին հրահանգուած է վերոյիշեալ վերնագրին ներքոյ իւր հաշուեմատեանի մէջ հաշիւ բաց անել և նշանակել բաժանել այսպէս.

1. 10000 Ռուփու տարեկան տոկոսները վերջանական վճարներով յանձնել Կալկաթայի Նազարեթ Եկեղեցւոյ Վարչութեանը, հոգաբարձուաց բաժանելու այնտեղի պաշտօնէութեան քահանաների մէջ, տալով նրանցից ամենաբարե-կէն, որպէս մի ընծայ և յաւելեալ օգնութիւն նրանց։

Թէ որ երբևիցէ օրէնքներ առաջ գալու լինին գա-ւառին Եկեղեցւոյ Վարչութեան մէջոցով վճարելու, այդ գումարն Օֆֆիշըլ Թրըսթին ինքն անձամբ կարող է կատարել այդ պարտաւորութիւնը.—

2. 60000 Ռուփու տոկոսը յանձնել նոյն Եկեղեցւոյ Վարչութեանը գործադրելու հետևեալ ձևով.

Նախ և առաջ ամէն տարի պաշտօնավարող քահանա-ների հոգաբարձութեան տակ՝ կառավարելու են Աղքատ, Եմին, Սարգիս, Զէքիար և Սարգիսեանց անզաւակ առհամարներին, ընտանիքների ծերացածներին, որոնք գտնւում են հին ու նոր գերեզմանատների մէջ. Նրանք նաև բոլոր կարելւոյն

պէտք խնամք տանեն, որպէս զի հաշիւների մէջ զեղծում-ներ չը կատարուին և մաքուր նիւթեր ևս գործածուին։

Նորոգութիւններն աւարտելուց յետոյ՝ մնացորդ գումարը բաշխելու են այնտեղի աղքատ աշակերտներին և որբերին, մասն Աւագ Շաբաթից և Ս. Ծննդից մի շաբաթ առաջ կամ ձմեռուան օրերին, և մասն ևս ամառուան փճարներով։

Նպաստները տրուելու են այնպիսի հայերի՝ որոնք Կալկաթայի մշտական բնակիչներ են և նոյն ժամանակն ևս օգտւում են Եկեղեցական գանձանակից և որոնք բացառութիւն են կազմում հեռաւոր վայրերից հասնող պատահական աղքատ հայերից։

Նպաստները տրուելու են կանխիկ դրամով կամ տաք հագուստեղէններով և կամ այն ձևով, որ Վարչութիւնն և քահանաները յարմար կը գտնեն, որի մէջ մասնաւոր ուշադրութիւն պէտք դարձնի և առաջնութիւն տրուի հրէտակոչի հանգ. հօր, հօրեղբօր և կնոջ չքաւոր ազգականներին, որոնք մշտապէս օգտւում են եղել թէ իրենից և թէ ծնողներից։

Աղքատներ չեղած դէպքում՝ [illegible] Թրըսթին և քահանաները իրաւասու պէտք լինին գումարը յանձնել Երըջանային Նպաստամատոյցին կամ Ազնանպատակ այլ Միութիւններին։

Այս գումարից օգտւելուն է տրուած հրահանգներից դուրս՝ Եկեղեցական սեփ այլ պէտոյքների վրայ ծախսել։

3. Մնացորդ գումարը՝ 10000 Թուփու տոկոսը՝ յանձնել Միս Հելէն Բիսթրիս Գրիգորի Աւանդապահին, 'ի նպաստ [illegible] (Հայոց Այծեմնիկ Միութեան Ատենքին), որի հիմնադիրն է յիշեալ օրիորդը։ Նոյն գումարըն այնուհետև մի առաջական յանձնելու է Միս Ամի Արգարին, որ նա ազատ և անպատասխանատու կերպով ծախսէ և 'ի հարկին՝ անկողիններ, հագուստներ եայլն պատրաստէ Մարդասիրական ճեմարանի աշակերտների համար։

Միս Ամի Ադգարի մահից կամ հրաժարուելուց յետոյ գումարը փոխանցուելու է յիշեալ «Արմէնիըն Իօրֆան» ին, որի Ատենագանձապահն աւելացնելով նոյնն իւր ձեռքի տակ ունեցած ֆոնդի վրայ՝ գործադրելու և հաշիւը ներկայացնելու է Օֆֆիշիըլ Թրըսթին.

Կարգադրութիւնն և քահանաներն 31 Դեկտեմբերից անմիջապէս յետոյ՝ տարեկան հաշիւ պէտք ներկայացնեն Օֆֆիշիըլ Թրըսթին նպաստաւորուածների անուանացուցակի և անդորրագրերի հետ միասին. այլապէս նա իրաւունք պէտք ունենայ դադրեցնել նպաստները.

Հաշիւները փակելուց յետոյ՝ հաստատութեան ամեն մի անհատ կարող կը լինի վերստուգութեան ենթարկելու, նախօրօք Կարգադրութիւնից թոյլտւութիւն ստանալու պայմանով.

ԳԼՈՒԽ Դ.

ԲԱՐԵԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆՔ Ի ՆՊԱՍՏ ՆՈՐ-ՋՈՒՂԱՅԻ

ՄԱՍՆ 1.

Հրեստակ 16 Փետր. 1910 թ. 155000 Ռուփի

(225000 Ռուփու մնացորդը)

Օֆֆիշիըլ Թրըսթին իւր տումարի մէջ հաշիւ է բաց անելու «Նոր-Ջուղայի Ատենգից Գումար» մակագրութեամբ և վերոյիշեալ գումարի տարեկան եկամուտը վերցնելով

վճարներով փոխադրելու է Նոր-Զուղայի Յանձնախմբին գործադրելու հետեւեալ կերպով,

1 50000 Ռուփու տարեկան տոկոսը յատկացնել նոյն նպատակին և իրագործել նոյն սահմաններում ինչ որ 16 Յուլիս 1906 թւին ներկայ հրատարակողն և Աբգար Աղէքսանդր Աբգարեանը 25000 [1]) Ռուփու վիրաբերմամբ որոշել են, այն է՝ Նոր-Զուղայում «Նոր Հայկեան Հայրենասիրական Ձրի Արհեստագիտական եւ Տեխնիկական Դպրոց» հիմնել, նպատակ ունենալով ձրի արհեստներ սովորեցնել Նոր-Զուղայի և շրջակայ գիւղերի աղքատ ծնողների զաւակներին և աղջիկներին, մատակարարելով նրանց նաև ձրի կերակուր և ձմեռնային հագուստներ։

Յիշեալ աւանդի մասին հրատարակողը 1 Օգոստոս 1915 թւին աւելացնում է հետեւեալը.

«Սորանով յայտարարում եմ՝ երբոր Նոր-Զուղայի համայնքն և Յանձնախումբը նկատեն և համոզւին, որ Արհեստագիտական Դպրոցի օգտին նշանակած 50000 Ռուփին չի իրագործւում և կամ անկարող է իրագործւելու իւր նպատակին, այն է՝ ձրի արհեստներ սովորեցնելու չքաւոր տղաներին և աղջիկներին, որպէս զի նրանք հնարաւորութիւն ունենան իւրեանց ապրուստը հայթայթելու, այդ դէպքում՝

Ծանօթ [1]) Հրատարակողների ցանկութիւնն է եղած զարկ տալ երկաթագործութեան, հիւսնութեան և ջուլհակութեան արհեստագիտական ճիւղերին.

Նոյն գումարի վրայ բարդւում է նաև «Հայկեան Հայրենասիրական» դպրոցի ֆոնդն և կազմւում է 87000 Ռուփի (տես պ. Տիգրան Աբգարեանի «ՆՈՐ-ՋՈՒՂԱՅԻ ԴՊՐՈՑՆԵՐԸ» էջ 62.) Թարգ.

Յանձնաժողովը [illegible] Նոր-Բայա-զետի [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Բ. 10000 Որբերը [illegible] Ալեքսանդրապօլի [illegible] [illegible] Սարիղամիշի [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Գ. 15000 Որբերը [illegible] [illegible] Նոր-Բայազետ [illegible] 200 Որբերը [illegible] Մ. Ասատուրեան [illegible] 1919 թ. [illegible]

Դ. 10000 Որբերը [illegible] Յովհաննէս Թումանեան [illegible] Հայաստանի [illegible] [illegible] [illegible]

(70000 Որբերը՝ [illegible] [illegible])։

(Մշակ.)—[illegible] [illegible]

ԳԼՈՒԽ Ե.

ՄԱՍՆ Զ.

Հերթակ 1 Օգոստոս 1915 թ. 80000 Ռուփի.

Այս գումարի վրայ աւելացնելով նախորդ գլխի վերջը յիշուած 70000 Ռուփին, եկամուտները հաշուեցուած է ի- բաղադրելու ըստ այսմ.

1. 400 Ռուփի, տարեկան վճարել հանգ. Մելքոն Ցոլինջեանի այրի կնոջը Մարիամին իր կենդանութեան ըն- թացքում, թէ իրեն և թէ իր ցաւագար զաւակ՝ Գալուս- տին աղքատութեան համար.

Մարիամի մահից յետոյ՝ տարեկան վճարել 250 Ռուփի, Գալուստին. Ցոլինջեանների մնացեալ կերպով խնդրւում է ըստ կա- րելւոյն ուշադրութեան առնել որպէս զի այս աղջիկն իր ծնո- ղաց օրերի հանգիստ կեանքը վարէ.

Նոյնպէս վճարել 200 Ռուփի, հանգ. Տէր Աւետիքեան քահանայ Արզարեանի կնոջը Մարիամ-խանումին, իւր երկու աղջիկ թոռնե- րի համար. և նրա մահից յետոյ՝ վճարել Ցոլինջեան Մելքոն Արզարի տաղերին ամուսնութիւնից ծնուած երկու աղջիկներին՝ Մարիա- մին և Սրահուհուն, իւրաքանչիւրին տարեկան 100 Ռուփի, իսկ Գալուստին, Ցոլինջեան և Մարիկ Արզարեան ամուսիններին մահից յետոյ՝ նրանց իւրաքանչիւրի վճարը բարձրացնել 200 Ռուփու.

2. 400 Ռուփի, տարեկան վճարել յիշեալ Ցոլինջեանին և Մարիկին միասնաբար և յաջորդաբար. իսկ վերապրողի մահից յետոյ՝ վճարել նրանց աղջկան՝ Կատարինէին տարե- կան 200 Ռուփի միայն.

3. 350 Ռուփի, տարեկան վճարել Արամ Աւետիս Իսմիրեանին և կնոջը միասնաբար և յաջորդաբար, իսկ վե- րապրողի մահից յետոյ՝ գումարը յատկացնել Արամի տղա- ջին և երկրորդ ամուսնութիւնից ծնուած աղջիկներին, իսկ միայն մէկ աղջիկ ունենալու դէպքում՝ վճարել ամբողջը նրան.

4. 800 Ռուբլի, տարեկան վճարել հանգ. Յովսէփ Չէթըրի ազգականուհուն՝ Մարիամ Սանփան Գուլթեանին և նրա մահից յետոյ՝ գումարը հաւասարապէս բաժանել նրա աղջիկների մէջ, իսկ միակ աղջիկ ունեցած դէպքում վճարել նրան տարեկան 300 Ռուբլի միայն։

5. 200 Ռուբլի, տարեկան վճարել հանգ. Տէր Բարսեղ քահանայ Դ. Գասպարեանի միակ աղջկան՝ Երանեակին։

6. 300 Ռուբլի, տարեկան վճարել Սիմէոն Գաբրիէլ Աբգարեանին և նրա կնոջը Սանդուխտին միասնաբար և յաջորդաբար, իսկ նրանց երկուսների մահից յետոյ՝ գումարը յատկացնել զաւակներին մինչ ամենափոքրի չափահաս դառնալը. այնուհետև հաւասարապէս բաժանել աղջիկների մէջ, իսկ միակ աղջիկ ունեցած դէպքում՝ վճարել նրան տարեկան 200 Ռուբլի միայն։

7. 400 Ռուբլի, տարեկան վճարել Նիրազարեանց Սէթ Գալստան Աբգարեանին, իսկ նրա մահից յետոյ՝ գումարը հաւասարապէս վճարել նրա երկու աղջիկներին՝ Տիկին Վարդենի Մկրտում Յովհաննէսեանին և Տիկին Մարիամ Ղահրաման Աբրահամեանին նրանց կենդանութեան ժամանակ։

Յանձնարարում եմ իմ ձեռքի տակ եղած գումարից կարեքը գտնուած միջոցին՝ նորոգութեան է ենթարկելու հանգ. Յարութիւն Աբգարի և Պետրոս Աբգարի դպրոցական շինութիւնն, որ կառուցուած է Ս. Աստուածածին եկեղեցում, և մնացեալը բաշխելու է Նոր-Ջուղայի ընդհանուր հայ աղքատներին, պայմանով որ վերջիշեալ նպաստառու անձնաւորութիւնները մաս ու բաժին պահանջելու իրաւունք չունենան գարանից։

ԳԼՈՒԽ Չ.

ՄԱՍՆ Յ.

Հրիստկ 25 Մարտ 1913 թ. 100,000 Ռուփի

Ցանձնախմբին հրահանգուած է այն գումարից գոյացած տոկոսը կարեկցութեան և օրինական սահմաններում բաժանել Հրեաակոզի մեծ հօր Արգար Աղագար Սեթի և մեծ մօր Թանգուխտի թէ արական և թէ իգական ժառանգների մէջ, որոնց անուններն և բաժինների համեմատական չափերն Արգար և Ընկերութեան գրասենեակում կարելի է ճարել, որոնց վրայ բարդելով և հետզհետէ լոյս ընկնող նոր ազգականների անունները Ցանձնախումբը տարէց տարի նրանց անուանացուցակն և անդորրագրերը գրկելու է Օճիւիըլ Թրսքուն, զանցառութեան դէպքում վերջինս իրաւունք կ'ունենայ դադրեցնել յաջորդ տարուայ փոխադրութիւնը, մինչև որ նրան գոյացուած տուէ որ գումարը հասել է իւր իսկական նպատակին։

Ցանձնախումբն իւր գործերի մէջ է պահելու յիշեալ անուանացուցակի և անդորրագրերի պատճէնները, վճարները նոյնպէս պատկան հաշիւների մէջ մուծած։ Մնացորդ գումարը նա բաշխելու է Նոր-Ջուղայի ընդհանուր հայ աղքատներին, առանձին ուշադրութիւն դարձնելով Մելքոն Յովնջանի ամուսնացած աղջիկների կարիքների վրայ, նոյնպէս և տարիքաւոր քահանաներին, նրանց կիներին և աղջիկներին, որոնք դժբաղդութեան, ծերութեան և վատառողջութեան պատճառներով այլևս անկարող են թէմի երթալու և կամ ապրուստից զուրկ են և թէմի են սպասում. Նաև առանձին ուշադրութիւն պիտի դարձնել Հրեաակոզի մեծ հօր աղքատ ժառանգականների վրայ անխտիր, երբ նկատուէ որ նրանց օգտին սահմանուած գումարներն ոչնչացած կամ

անոյժ են դարձած։

Թէ որ գայ մի ժամանակ, որ Նոր-Ջուղայում կարիքաւորներ չը լինին՝ Օֆֆիսիըլ Թըրսթին գումարը բաշխելու է Կալկաթայի հայ աղքատներին և թէ որ այնտեղ էլ այդպիսիներ գոյութիւն չունենան կամ քանակը նուազ լինի՝ նա կարող է բաժանել այնտեղի աղքատներին անխտիր։

Ծանօթ.—Վերոյիշեալ 100000 Ռուփու աւանդի վրայ Օֆֆիսիըլ Թըրսթին աւելացնում է ինչ որ 18100 Ռուփի մի գումար, որի տոկոսն նա փոխադրում է ըստ սովորականին։ (Թարգ.)

ԳԼՈՒԽ Է.

ՄԱՍՆ 4.

Հրետակ 6 Դեկտ. 1913 թ. 30000 եւ 1916 թ. 79000 Ռուփի

Յանձնախումբը վերոյիշեալ երկու աւանդների տարեկան տոկոսներն իրագործելու և ծախսելու է Ս. Կատարինեան Մենաստանում գտնուած «Կանանց Տան եւ Աղջկանց Որբանոց» կոչուած հաստատութեան մէջ ապրողների օգտին, մատակարարելով նրանց յարմար կերակուր և հագուստեղէն, նոյն ժամանակն և տալով նրանց արհեստագիտական, դրական և այլ կրթութիւններ, որպէս զի նրանք հնարաւորութիւն ունենան ապագայում աշխատել և ինքնապահ լինել։[1]

Յիշեալ տոկոսների բաշխման եղանակը թողնւում է միանգամայն Յանձնախմբի հայեցողութեանը։

---

1) Տես Դ-րորդ գլուխ Ց-րորդ յօդուած։ (Թարգ.)

ԳԼՈՒԽ Ը.

ՄԱՍՆ 5.

Հրիտակ 27 Յունվար 1916 թ. 60000 Ռուբլի

Այս գումարի եկամուտից Օֆֆիշիըլ Թրըսթին մի շաբաթ Ս. Ծնունդից և Ս. Զատկից առաջ՝ 50-ական Ռուբլի վճարելու է Կալկաթայի Եկեղեցւոյ քահանաներին և 5-ական Ռուբլի եւս ժամկոչին, նոյնպէս և 100 Ռուբլի ամեն տարի Զատկական տօներին բաժանելու է նոյն Եկեղեցւոյ քահանաների միջոցով Նոր-Ջուղայից Կալկաթա գաղթած աղքատ հայերի մէջ։

Օֆֆիշիըլ Թրըսթին մնացորդ գումարը փոխադրելու է Նոր-Ջուղայի Յանձնախմբին, իրագործելու հետևեալ կերպով.

1. 200 Ռուբլի, տարեկան վճարել հանգ. Կարապետ Նահապետեանի կնոջը Կատարինէին (Մելքոն Յովհէեան Աբգարի աղջկան) և նրա մահից յետոյ՝ գումարը տրամադրել նրա անպսակ կամ այրի աղջիկներին, իսկ միակ աղջիկ ունեցած դէպքում ամբողջը վճարել նրան։

2. 200 Ռուբլի տարեկան վճարել հանգ. Յարութիւն Մ. Մկրտումեանի այրի կնոջը՝ Սաթենիկին (Մելքոն Յովհէեան Աբգարի միւս աղջկան), իսկ նրա մահից յետոյ՝ գումարը հաւասարապէս բաժանել նրա անպսակ կամ այրի աղջիկների մէջ, իսկ միակ աղջիկ ունեցած դէպքում՝ ամբողջը վճարել նրան։

3. 200 Ռուբլի տարեկան վճարել հանգ. Տէր Խաչատուր քահանայի կնոջն՝ Եղիսաբեթին, իսկ նրա մահից յետոյ՝ գումարը հաւասարապէս բաժանել նրա անպսակ կամ այրի աղջիկների մէջ, իսկ միակ աղջիկ ունեցած դէպքում՝ ամբողջը վճարել նրան։

4. 200 Ռուսիի առաջնորդն վճարել Տէր Բարսեղ քահանայ Ալէքսանդրեանին և նրա մահից յետոյ՝ գումարը հաւասարապէս բաժանել նրա այրի կնոջ և անչափահաս աղջիկների մէջ, միատեղաբար և յաջորդաբար։

Վերոյիշեալ վճարները կատարելուց յետոյ՝ Ցանձնախումբն ըստ իւր հայեցողութեան մնացորդ գումարը յատկացնելու է հետևեալ հանգամանք ունեցող երկու դասակարգի քահանաներին.

Ա) Այնպիսիներին, որոնք ծերութեան և տկարութեան պատճառներով անկարող և անյարմար են այլևս թեմի երթալու և նոյն ժամանակին ապրուստի միջոցներից ևս զուրկ են, նմանապէս նրանց այրիացած կիներին և անչափահաս մնացած աղջիկներին։

Բ) Այնպիսիներին, որոնք թեմի են ապաստան և որոշ ապրուստի միջոցներից զուրկ են ատենին, և նոյնպէս այդպիսի ապաստանական գրութեան մէջ վախճանուած քահանաների կիներին և անչափահաս աղջիկներին։

Թէ որ երբևիցէ քահանաներին հասանելիք նպաստներն անգործադրելի համարուին՝ Ցանձնախումբն իրաւասու է բաշխել Նոր-Ջուղայի ընդհանուր հայ աղքատներին, իսկ թէ որ երբէք դա ևս անգործադրելի նկատուեց՝ նա գումարի կէսը մասը յատկացնելու է Ջուղայից Պօլիսաթ գաղթած ազգայններին, այնտեղի քահանաների և Վարչութեան միջոցով, իսկ միւս կէսը՝ փոխադրելու է Փոքր Ասիայի և Կովկասի հայոց Նպաստամատոյցին, կատարածներից ազատուած բեկորների վրայ ստանձին ուշադրութիւն դարձնելու պայմանով։

ԳԼՈՒԽ Թ.

ՄԱՍՆ 2

Հրէտակ 1 Ապրիլ 1905 եւ Օգոստ. 1915 թ. 200 Ռուփի.

Սոյն գումարն ներկայացնում է Կալկաթայում Հրէտակողի ունեցուածքն եղած մի տան վարձ՝ որը նոյնութեամբ տարէց տարի փոխադրւում է Յանձնախմբին 'ի նպաստ Ս. Կատարինեան Մենաստանի կոյսերին.

ԳԼՈՒԽ Ժ.

ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼ ՀՐԱՀԱՆԳՆԵՐ

1. Օֆֆիշիըլ Թրըսթին վճարները կատարելուց՝ պատւիրելու է Կալկաթայի Եկեղեցեաց Քահանաներին, Վարչութեանը և Նոր-Ջուղայի Յանձնախմբին, որ իւրեանց տումարների մէջ պատկան հաշիւներ բաց անեն «Մէրին Արզար եւ Մէրի Գրիգոր Արզար Ասատուրից Գումար» վերնագրով, նշանակելով այնտեղ նաև այն անունները, որոնց յիշատակին ուանգները հատուցանել են. բոլոր հաշիւներն և ստացագրերը կազմւելու են նոյն ձևով, որոնց մէջ Հրէտակողի անունը բնաւ երևալու չէ.

2. Գումարները փոխադրւելու են Յանձնախմբին առանձին ուանգների համաձայն, առաջնակարգ բանկերի միջոցով վճարելի Բոմբէյում.

3. Փոխադրւած գումարի ստացագիրն՝ անդամների երկուսի ստորագրութեամբ հաստատւելու է փութով, ապա թէ ոչ՝ Օֆֆիշիըլ Թրըսթին իրաւունք կունենայ յաջորդ վճարները դադարեցնել.

ՀՍՍՌ-Арм.ССР

4. Նպաստառուներին առաջնակարգ դրամներ վճարելն արգելուած է Ե և Է պայմաններով։

5. Ի դէպ՝ թէ որ Ե և Է գերագոյն Ատեան զեկուցանելու լինի, որ ուսանողներից մէկն ու մէկն իւր բուն նպատակին իրագործելն այժմից ընկել է, Օֆֆիշըլ Թրըսթին իրաւասու պիտի համարուի ըստ իւր հայեցողութեան մասնանշուած ուսանողի արդիւնքը յատկացնել նոյն բնոյթ ունեցող պատկան վայրերի այլ ուսանողներին, մինչ այն ժամանակն երբ նկատուի որ գումարը նորից կարելի է գործադրել իւր իսկական նպատակին։

6. Զարաշար և անտեղի գործածուած գումարների դէմ՝ Օֆֆիշըլ Թրըսթին իրաւունք պիտի ունենայ հասարակական ժողով պահանջել պատճառներն ստուգելու։

7. Ուսանողադրամները շահագործուելու են Հնդկաստանի Կառավարութեան տոկոսաբեր թղթերով, սակայն երբ հարկը ներկայացուի օգտագործել այլ Անգլիական Միութիւնների թղթերով, այդ դէպքում՝ ուշքի առաջ պիտի ունենալ, որ այդպիսի գործառնութիւններից գոյանալիք տոկոսը հարիւրին երեք քառորդ մինչ մէկ՝ եղածից բարձր պիտի լինի և մայր գումարի նուազեցման պատճառ և ոչ դառնայ։

8. Հրիտակողի լիովին ցանկութիւնն է, որ բոլոր նպաստառուները կապուած լինին Նոր-Ջուղայի կամ Պարսկաստանի այլ քաղաքների հետ, և այդ իսկ պատճառով է որ այս ուսանողները հաստատուած են նրանց օգտին, իսկ թէ որ նրանք բնակուելու լինին օտար երկրներում՝ նրանց նպաստները կը դադարին։

9. Վերջերս նկատուած է, որ Նոր-Ջուղայի դպրոցներում և եկեղեցիներում Սուրբ Գրոց գրական լեզուն գործածութիւնից ընկնում է և փոխարէնը Տաճկահայ բարբառ

է ծառայ գործում, ուստի հրատարակողն այդ բաղէջի առաջն առնելու համար՝ պատուիրուած է Նոր-Ջուղայի Ազգային Առաջնորդին, Ցանձնաժողովին, Կրօնական և Կրթական հաստատութիւններին, որ ամեն մինչ 'ի գործ դնեն և օգնելք հանդիսանան, որ այդ պատուաւոր բարեգործութեան պատճառները և այլն չը տպագրեն, այլապէս՝ այդպիսի լեզուագործանոց հաստատութիւններէ օտարին տրամադրուած նըպաստները զրգռեցնեն։

10. *Աւանդապահական ամբողջ արժեթղթերն ընդմէջո պահուելու են* Օթթօման Բանքա *կամ նրա լոնդոնի և կամ մի ուրիշ հաստատ վաճառատուութեան մօտ, սակայն թէ որ մի օր Կառավարութիւնը ցանկանալու լինի աւանդապահութիւնը յանձնել մի այլ Կառավարական պաշտօնէայի կամ անհատի, այդ պարագայում լինելու թղթերը պիտի ապահովւին Անգլիական կամ Մեծն Բրիտանիայի Կառավարութեան բարձրագոյն մարմնի մօտ, և ոչ մի պայմանով այնուհետև չը տեղափոխուին։*

11. Օթթօման Բանքան *թոյլատրելի չէ արժեթղթերի փոխանակութեան վրայ միջնորդելէ վերցնելու, սակայն նա միայն իրաւունք պիտի ունենայ աւանդների գործադրութեան համար՝* 1864 *Յունուարի* 27 *երորդ Օրէնքի՝* 10 *և* 11 *երորդ յօդուածներով որոշուած աշխատավարձը առանալու։*

Ծանօթ. *Օթթօման Բանքայի աշխատավարձն է* 1/4 %
Հաշուեհատակիչինը 1/4 %

Բաւզ.

ՎԵՐՋ

ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ

Յանձնաժողովի ձեռքի տակ եղած կտակները ներկայացնում են 504000 Ռուբլի 'ի նպաստ Նոր-Ջուղայի և 70000 Ռուբլի 'ի նպաստ Կալկաթայի, հաշուի մէջ չեն չառած Օփփիչիէլ Թրըսթու փոխադրած յաւելեալ գումարը, (տես ցուցակ Զ երորդ. Ծանօթ.) և Կուսանաց օգտին փոխադրուած տարեկան գումարը. (տես ցուցակ Թ երորդ)։

Բացի այս կտակներից՝ Արզար եւ Ընկերութիւնը դեռ շատ տարիներ առաջ հրիտակել է 20000 Ռուփի յանուն Սէթ Յ. Արզարեանի և 26000 Ռուփի յանուն Եաւութիւն եւ Գերգոր Արզաւանենց, 'ի նպաստ Կալկաթայի քահանաների և այնտեղի չքաւորների, նոյնպէս և 'ի նպաստ Նոր-Ջուղայի Հիւանդանոցին, և չքաւորներին, որոնք ղեկավարւում են մի առանձին Յանձնաժողովի ձեռքով։

Բարզ.